

9. התשובה בזה"ב - חזרה בתשובה בנושא זהירות בדרכים

מתבוננים ובונים
לשכבה הצעירה

הרציונאל

יחידה זו באה כתוספת לשאר היחידות בנושא התשובה, והיא עוסקת בחינוך לזהירות בדרכים. לצערנו, תחום זה גובה מאיתנו קורבנות רבים ופוגע במשפחות רבות. אולם אף שאנו וילדינו מצווים "וְנִשְׁמְרֶתֶם מְאֹד לְנַפְשֵׁיכֶם" (דברים ד', ט"ו) לבנו גם בכללי הזהירות, ואיננו נוהגים בזהירות הנדרשת בדרכים. מסיבות אלו צירפנו לנושא התשובה יחידה בנושא זהירות בדרכים. אם נכיר בעובדה כי אי שמירה על חוקי הזה"ב היא סוג של קלקול, נוכל לשוב ולתקן. בנפשנו הדבר, ועלינו לעשות תשובה יסודית על כך. (השיעור בנוי ל-6 קבוצות של 6 תלמידים, אפשר לשנות במידת הצורך).

המטרות

- התלמידים יבינו כי חוסר שמירה על כללי הבטיחות הוא סוג של קלקול, של חטא.
- התלמידים יבינו כי ביכולתם לשמור על הכללים ולתקן את הקלקול.
- התלמידים יחשפו וישננו את כללי זהירות בדרכים הקשורים אליהם (הולכי רגל, רוכבי אופניים, נוסעים).
- התלמידים יבינו את חשיבות השמירה על כללים אלו.

מבנה השיעור

- פתיחה: מיומנו של אורי (מליאה)
- שלב א': הרכבת כללי בטיחות (זוגות)
- שלב ב': לכל דבר בחיים יש כלל (קבוצות)
- שלב ג': הכנת תמרורי זה"ב (עבודה יחידנית או בזוגות)

ההכנות הנדרשות

- יש לצלם ולגזור את כרטיסי "כללי הבטיחות" (נספח 1) כך שלכל זוג תלמידים יהיה כלל אחד.
- יש לצלם 6 פעמים את דף התמרורים (נספח 2) ולגזור כל תמרור בנפרד.
- יש להכין לכל קבוצה את ששת התמרורים המתאימים לנושא שלה (תמרור לכל תלמיד).

מהלך השיעור

- פתיחה: מיומנו של אורי (מליאה)
- נקריא את הקטע הבא:

שמי אורי, אני בן 8 ולומד בכיתה ב'. בדרך כלל אני ממושמע וצייתן ומקפיד על כל מה שנדרש. אך יש תחום אחד שבו אני עושה דברים שאסור לי לעשותם. אינני יודע למה אך אינני מקפיד על כללי הזהירות בדרכים. לדוגמה: אינני חוצה את הכביש במעבר חצייה, לפעמים אני חוצה את הכביש ברכיבה על אופניים, אני משחק בכדור סמוך לכביש, אני יורד מהאוטובוס בדלת הקדמית, וטעויות נוספות בתחום הזהירות בדרכים. אתמול בדרכי לבית הספר דיברתי על כך עם חברי והודיתי בפניו שטעיתי פעמים רבות בכללי הזהירות בדרכים והחלטתי לחזור בתשובה על כך. "מה?" שאל חברי, "לחזור בתשובה על זה"ב!!! הרי זו בכלל לא הלכה, על מה יש לחזור בתשובה?!"

- נפנה לכיתה שאלה לדיון: מה דעתכם? האם יש מקום לחזור בתשובה על זלזול בכללי הזהירות בדרכים?
- נשמע את תשובות התלמידים ונכוון לכך שוודאי שיש לחזור על כך בתשובה! נדגיש לכך כמה נימוקים:
  - השמירה על כללי זהירות בדרכים קשורה לכמה מצוות מן התורה: "לִפְנֵי עֵינֶיךָ לֹא תִתֵּן מִכְשֶׁל" (ויקרא י"ט, י"ד), "לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רֵעֶךָ" (ויקרא י"ט, ט"ז), "רֵק הַשָּׁמֶר לְךָ וְשָׁמֶר נִפְשְׁךָ מֵאֵד" (דברים ד', ט"ו) "וְנִשְׁמַרְתָּם מֵאֵד לְנַפְשֵׁיכֶם" (דברים ד', ט"ו) "לֹא תֵשִׁים דָּמִים" (דברים כ"ב, ח').
  - בתורה יש מערכת מקיפה של מצוות שמטרתן שמירה על חיי האדם. חז"ל קבעו את קדושת החיים ואת השמירה עליהם כערך עליון (סנהדרין ד', ה'). השמירה על גוף חזק ובריא היא חובה מדאורייתא למען נוכל לעבוד את ה' מתוך בריאות.
  - יש להיזהר מכל הדברים המביאים לידי סכנה, ושומר נפשו ירחק מסכנה.

שלב א': הרכבת כללי בטיחות (זוגות)

- נשתמש במספר כללים כמספר מחצית מילדי הכיתה, ונחלק לכל תלמיד כרטיס (=חצי כלל) מכללי הבטיחות (נספח 1).
- נבקש מהתלמידים למצוא את בן הזוג שלהם על פי תוכן הכרטיסים (אפשר להיעזר בציור שנוצר משני חלקי הכלל).

שלב ב': לכל דבר בחיים יש כלל (קבוצות)

- נכתוב על דפים את ששת הנושאים של כללי הבטיחות ונפזר בשישה מוקדים בכיתה:
  1. חֲצִית כְּבִישׁ 2. מְקוֹם בָּטוּחַ לְמִשְׁחָק 3. הַסְעוֹת תִּלְמִידִים
  4. חֲגוּרַת בְּטִיחוֹת 5. רִכְיָה עַל אֹפְנִים 6. חֲבִישַׁת קֶסֶדָה
- נבקש מכל זוג תלמידים לחשוב לאיזה נושא שייך הכלל שלו ולשבת בסמוך לו.
- נחכה שכל התלמידים יסתדרו בקבוצות על פי הנושא ונבקש מכל זוג לדווח לחברי הקבוצה על תוכן הכלל שלו.

תשובה, שכבה צעירה
שיעור 9, מתבוננים ובונים, התשובה בזה"ב
מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

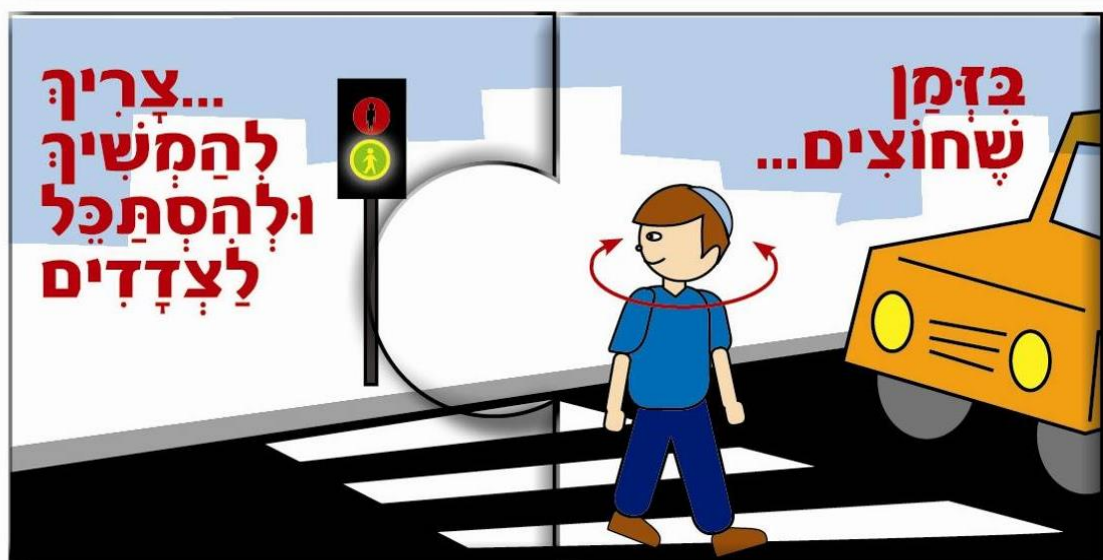
שלב ג': הכנת תמרורי זה"ב (עבודה יחידנית או בזוגות)

- נחלק לכל קבוצה את התמרורים המתאימים לה (נספח 2).
- נבקש מכל תלמיד לחשוב על כלל אחד מבין הכללים ששמע בקבוצה בו הוא יכול וצריך להשתפר.
- נבקש מכל תלמיד לכתוב את הכלל שבחר על גבי התמרור שלו (כדאי לאפשר גם עבודה בזוגות).
- נציג את התוצרים במליאה / נתלה בכיתה או במסדרונות בית הספר.

נספח 1: כללי הבטיחות

נושא 1: חציית כביש

המשך נספח 1: כללי הבטיחות

נושא 2: מקום בטוח למשחק

המשך נספח 1: כללי הבטיחות

נושא 3: התנהגות באוטובוס

המשך נספח 1: כללי הבטיחות

נושא 4: חגורת בטיחות

**חובה לחגור
חגורת
בטיחות...**

**...בכל מושב
ברכב, בכל גיל
ובכל נסיעה**

**...בעזרת מושב
מיוחד עם
חגורות
בטיחות**

**תינוקות
חוגרים...**

**אפשר
להשתמש
בחגורות
הבטיחות של
הרכב...**

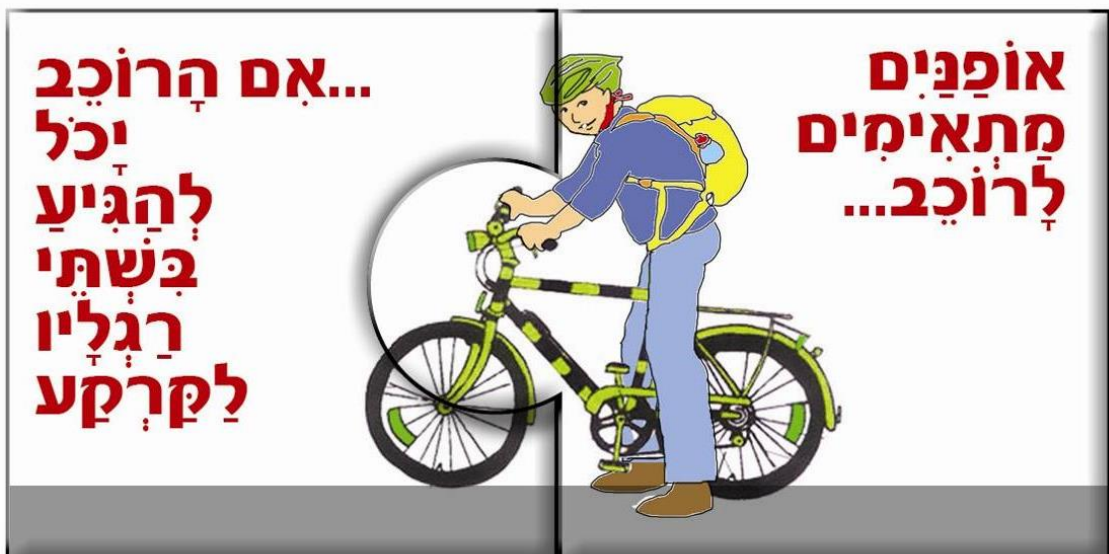
...מגיל 8

המשך נספח 1: כללי הבטיחות

נושא 5: רכיבה על אופנים

המשך נספח 1: כללי הבטיחות

נושא 6: חבישת קסדה

**...כַּשְׂרוֹכָבִים
עַל אוֹפְנִים,
גִּלְגִּיּוֹת
וְקוֹרְקִינֵט**

**חִיָּבִים לַחֲבֹשׁ
קֶסֶדָה...**

**...קֶסֶדָה
הַמְכֶסֶה
אֶת הָרֹאשׁ
וְהַמְצַח עַד
הַגְבוֹת**

**קֶסֶדָה
תְּקִנִּית
...הִיא**

**...בְּכָל
גִּיל**

**יֵשׁ
לַחֲבֹשׁ
קֶסֶדָה...**

נספח 2: מכינים תמרון

התנהגות באוטובוס

מהיום אקפיד יותר על

חבישת קסדה

מהיום אקפיד יותר על

חגורת בטיחות

מהיום אקפיד יותר על

רכיבה על אופנים

מהיום אקפיד יותר על

חצית כביש

מהיום אקפיד יותר על

מקום בטוח למשחק

מהיום אקפיד יותר על
